

Női íráshasználat és kéziratos kultúra a hosszú 19. században Tudományos konferencia

Helyszín: MTA Könyvtár és Információs Központ (1051 Budapest, Arany János u. 1.)
Időpont: **2021. október 21–22.**

A Bölcsészettudományi Kutatóközpont Irodalomtudományi Intézete harmadik alkalommal rendezi meg a női írás 19. századi történetét feltáró kutatások eredményeivel foglalkozó biennális konferenciáját, ezúttal *Női íráshasználat és kéziratos kultúra a hosszú 19. században* címmel.

A konferencia célja azoknak a társadalmi-kulturális gyakorlatoknak a rekonstruálása, amelyek a hosszú 19. századi kéziratosságban a nyomtatott kiadványok gyorsan növekvő piaca mellett, még mindig léteztek. A tanácskozás azon az előfeltevésen alapul, hogy a kéziratos szöveghasználatot a nyomtatás expanziója nem számolta fel maradéktalanul, és hogy a kéziratos kultúra a nyomtatott nyilvánossággal párhuzamosan létező, attól eltérő kommunikációs lehetőségeket rejtett magában.

A hosszú 19. század bőven hagyományozott ránk kéziratos forrásokat. Ezek a kéziratok a textológiai munka során mindig is kiemelt jelentőséggel bírtak. Textológiai bizonyíték voltukon és a megőrzött szövegállapoton túl azonban a manuscriptumok azokról a társadalmi gyakorlatokról is sokat elárulnak, amelyek során létrejönnek, közösségivé válnak, módosulnak, megőrződnek és továbbhagyományozódnak.

A nőknek a 19. század közepétől a nyomtatott nyilvánosságban való egyre intenzívebb jelenléte tehát nem zárta ki, csupán kiegészítette a kéziratos szövegprodukción és szöveghasználatban való részvételüket. A kéziratosság vizsgálata az alkotói folyamatra és a módosítást, korrigálást (felülírást, kisajátítást), olvasást, másolást, díszítést, megőrzést, terjesztést, birtoklást és cserét magába foglaló szöveghasználatra egyaránt rálátást enged.

A kéziratos kultúra tanulmányozása a szövegek létrehozásának és terjesztésének mindennapi folyamatát és gyakorlatait, a női szerzőség társadalmi feltételeit és a nőknek a kézíráshoz való sokrétű viszonyulását tárhatja fel, továbbá a privát, a nyilvános és a társas fogalmainak újragondolására is lehetőséget teremt. A kéziratos és nyomtatott nyilvánosságra nem egymás ellentéteiként, hanem a hosszú 19. században rendelkezésre álló mediális lehetőségek közül egyaránt választható, egymást kiegészítő lehetőségekként tekintünk.

Előadók:

[Csörsz Rumen István](#) (BTK Irodalomtudományi Intézet), [Czeferner Dóra](#) (BTK Történettudományi Intézet), Dede Franciska (Országos Széchényi Könyvtár), [Domokos Mariann](#) (BTK Néprajztudományi Intézet), Egyed Emese (BBTE Bölcsészettudományi Kar), Gyimesi Emese (ELTE Bölcsészettudományi Kar), Daniela Haarmann (Bécsi Egyetem), Kapus Erika (MTA Könyvtár és Információs Központ), Kerpics Judit (SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar), Kucserka Zsófia (PTE Bölcsészettudományi Kar), Lingvay Julianna (BBTE Bölcsészettudományi Kar), [Mészáros Gábor](#) (BTK Irodalomtudományi Intézet), Mlakár Zsófia (Dobó István Vármúzeum), Pintér Kitti (ELTE Bölcsészettudományi Kar), Prikler Szilvia Beatrix (ELTE Bölcsészettudományi Kar), Somogyi Gréta (Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet), [Török Zsuzsa](#) (BTK Irodalomtudományi Intézet), Vér Eszter Virág (ELTE Bölcsészettudományi Kar), Zalatnay Lída (ELTE Bölcsészettudományi Kar).

[A konferencia programja letölthető.](#)